

ATIC EKONOMİ BÜLTENİ

AYLIK RAPOR

2025

EYLÜL

www.aticturkiye.org

”

"Doğru Bilgi, Güçlü Strateji: İş Dünyası İçin Güncel İçgörüler"

Değerli ATIC Üyeleri ve İş Dünyasının Kıymetli Temsilcileri,

Eylül ayına girerken hem küresel hem de ulusal ölçekte ekonomik görünüm kritik bir döneme işaret ediyor. Küresel piyasalarda temkinli toparlanma sinyalleri alınsa da, enflasyon baskıları ve jeopolitik riskler kırılğanlığı artırmaya devam ediyor. ABD’de işsizlik oranının %4,3’e yükselmesi ve FED’in faiz indirim beklentileri, dünya ticaretindeki belirsizlikleri öne çıkarırken; Hindistan hizmet sektöründeki ivmesiyle güçlü bir büyüme grafiği sergiliyor, Çin ise ihracattaki yavaşlama ve deflasyon riskiyle karşı karşıya bulunuyor.

Türkiye’de ise enflasyonda sınırlı bir gerileme kaydedilirken, Merkez Bankası’nın faiz indirimleri ve ihracattaki rekor seviyeler öne çıkıyor. Mayıs ayında tarihi ihracat rekoru kıran Türkiye, Temmuz’da yeniden güçlü bir performans sergileyerek küresel pazarlardaki rekabet gücünü pekiştirdi.

Bu doğrultuda hazırladığımız Aylık Ekonomi Bülteni – Eylül 2025, sizlere:

- Türkiye ve ABD ekonomilerindeki güncel gelişmeleri,
- Küresel piyasalardaki son trendleri,
- KOBİ’ler için ihracat fırsatlarını,
- Enflasyon, faiz, işsizlik ve ticaret verilerindeki son değişimleri,
- Türkiye-ABD ticaretine dair sektörel analizleri

kapsamlı ve anlaşılır bir şekilde sunmaktadır.

Amacımız; siz değerli üyelerimize stratejik karar süreçlerinizde yol gösterecek güncel, güvenilir ve uygulanabilir bilgileri ulaştırmaktır. Saygılarımızla,

Türker ADAKALE

KOBİ İş Konseyi Başkan Yardımcısı

EKONOMİK BÜYÜME

Küresel ekonomide temkinli bir toparlanma arayışı ile enflasyon baskılarının iç içe geçtiği bir dönem geçiriliyor. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, 2025'in ikinci çeyreğinde beklenenden iyi gelen veriler doğrultusunda küresel ekonomiye ilişkin büyüme beklentisini 2025 için %2,2'den %2,4'e, 2026 için ise %2,2'den %2,3'e yükseltti. Uluslararası Para Fonu (IMF) ise Temmuz ayında yayımladığı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda, küresel ekonomik büyüme tahminlerini 2025 için %3,0'a ve 2026 için %3,1'e yükseltmişti. Büyüme tahminlerindeki bu yükselişin; yüksek gümrük vergileri beklentisiyle öngörülenden daha güçlü artan taleplerden ve ABD dolarının zayıflamasının da etkisiyle finansal koşullardaki kısmi iyileşmeden kaynaklandığına dikkat çeken IMF, süregelen belirsizlik ortamında iyileşmeye rağmen ekonomik dayanıklılığın zayıflığına dikkat çekti.

Bu doğrultuda, risklerin dünya ekonomisinde hala etkili olduğu anlaşıyor.

Nitekim, ABD'de güncel veriler itibarıyla yalnızca 22 bin yeni istihdam yaratılması ve işsizlik oranının %4,3'e yükselmesi, küresel ekonomideki kırılganlığa işaret ediyor. Bu gelişmeler, ABD Merkez Bankası'nın (FED) faiz indirimine gideceğine yönelik beklentileri güçlendiriyor.

Hindistan, hizmet sektöründeki ivmeyle öne çıkarak 2025 mali yılı için yüksek büyüme potansiyeliyle dikkat çekerken; Çin, ihracatta yavaşlama ve deflasyon riskiyle yüzleşiyor.

Türkiye ekonomisinde ise Ağustos ayında hem fiyatlar hem de para politikası cephesinde kritik gelişmeler yaşandı. Aylık enflasyon %2,04, yıllık enflasyon ise %32,95 ile Temmuz'daki %33,52 seviyesinden sınırlı bir gerileme kaydetti.

JPMorgan ve Goldman Sachs gibi kuruluşlar Eylül ayında beklenen TCMB'nin faiz indirimi beklentilerini 300 baz puandan 200 baz puana çekmişti. Beklentilere uygun olarak TCMB, 11 Eylül 2025 tarihli Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini 250 baz puan indirimle %40,5 düzeyine çekti.

Öte yandan, piyasalar ve ekonomistler 7 Eylül 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Orta Vadeli Ekonomik Programa (2026-2028) odaklandı. Programda 2025 için enflasyon hedefi %28,5 olarak revize edilirken, 2026'da %16, 2027'den itibaren ise tek haneli seviyelerin hedeflenmesi, para politikasında kademeli ancak kararlı bir dezenflasyon sürecine işaret ediyor. GSYH büyümesi ise 2025 için %3,3, 2026 için %3,8 oranında tahmin edildi.

Sonuçta, yaz aylarının geride kalmasıyla birlikte, dünya ekonomisi ve Türkiye ekonomisi hareketli bir sürece giriyor. Bir taraftan, büyüme beklentileri kısmi bir artış kaydederken, diğer taraftan küresel ticarete ve jeopolitik gelişmelere dair riskler, kırılganlığın devam ettiğini gösteriyor.

GLOBAL PİYASALAR VE DÜNYA EKONOMİSİ

Global İmalat PMI Satın Alma Yöneticileri Endeksi, Temmuz ayındaki 49,7 seviyesinden 1,2 puan artışla Ağustos ayında 50,9'a ulaştı. Ağustos ayında üretim, son üç ayda ikinci kez artış gösterdi ve büyüme hızı 14 ayın en yüksek seviyesine erişti. Tüketim, ara malı ve yatırım malları sektörlerinin tamamı yeniden büyümeye geçti; tüketim ve yatırım mallarında güçlü artışlar gözlenirken, ara malı üreticilerinde büyüme nispeten daha ılımlı kaldı. Büyüme hızları 11 ülkede arttı.

Küresel Gıda Fiyatları Endeksi; Temmuz'da 130,0 düzeyinden, 0,1 puan (%0,07) artışla Ağustos'ta 130,1 seviyesine yükseldi. Tahıl ve süt ürünleri fiyat endekslerinde düşüş kaydedilirken; bu düşüşler et, şeker ve bitkisel yağ endekslerindeki artışlarla dengelendi. Gıda fiyatları geçen yılın aynı dönemine kıyasla 8,4 puan (%6,9) daha yüksek olsa da, Mart 2022'de ulaşılan zirvenin 30,1 puan altında kaldı.

Baltık Kuru Yük Endeksi; Temmuz'da ortalama 2.003 düzeyindeyken, Ağustos'ta %1,1 artışla ortalama 2.025 değerini aldı. Söz konusu artış; Haziran ve Temmuz ayında demir cevheri, boksit ve kömür gibi temel kuru yük taşımalarında talep artışı sebebiyle endekste ciddi bir artış kaydedildikten sonra Ağustos'ta çok daha ılımlı bir artış gözlemlendiğine işaret ediyor.

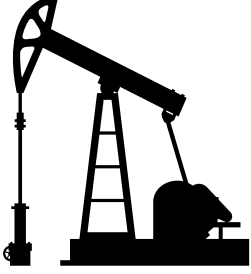

Dünya Ticaret Hacmi Endeksi, Mayıs ayında %0,4 daralmasının ardından, Haziran ayında, aylık bazda %0,3 oranında kısmi bir daralma daha kaydetti. Ülkeler bazında, Japonya endeksi %3,3 oranında dikkat çekici bir artış kaydederken; Çin endeksi %0,6, Euro Bölgesi endeksi %1,0, AB Endeksi %1,2, İngiltere endeksi %6,1 daraldı.

MSCI Dünya Endeksi, Temmuz'da 4.076 seviyesindeyken, Ağustos'ta %2,5 artışla, 4.178 seviyesine yükseldi. Temmuz ayında küresel piyasalarda dalgalanma ve risk algısında zayıflama görüldükten sonra, Ağustos ayındaki bu olumlu seviye, yatırımcıların tekrar risk alma eğilimine geçtiklerini gösteriyor. Bu durum ayrıca, özellikle gelişmiş ülke hisse senetlerine yönelime işaret ediyor. Teknoloji ve enerji gibi sektörlerin risk iştahında özellikle ön plana çıktığı gözlemlendi.

GLOBAL PİYASALAR VE DÜNYA EKONOMİSİ

Global Ham Petrol Fiyatları, Temmuz ayındaki ortalama 69,3 dolar/varil seviyesindeyken, Ağustos ayında %7,6 azalışla, ortalama 64,0 dolar/varil seviyesinden fiyatlandı. Bu bağlamda, petrol fiyatlarının Ağustos'ta düşüş trendi sergilediği anlaşıyor. Bu düşüşte en belirleyici faktörler: OPEC+ kesintilerini geri çekmesiyle oluşan arz fazlası, zayıf küresel talep görünümü, ve piyasa duyarlılığındaki soğuma oldu. Söz konusu düşüş, özellikle enerji ithalatçısı ülkeler için kısa vadede benzin ve enerji maliyetlerinde düşüş anlamına geliyor.

Global Altın Fiyatı, Temmuz ayında ortalama 3.336 dolar/ons düzeyinde fiyatlanmışken, Ağustos ayında ortalama %5,4 artışla ortalama 3.516 dolar/ons düzeyinden fiyatlandı. Ağustos itibarıyla Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) faiz indirimlerine gidebileceği beklentisinin güçlenmesi, altına olan talebi artırdı. Ayrıca, dünya genelinde Merkez Bankalarının altın alımı yapması, yatırımcı güvenindeki dalgalanmalar, jeopolitik riskler ve faiz stratejileri, altın fiyatlarının yükselişinde kilit rol oynadı.

Global Bakır Fiyatı, Temmuz ayında ortalama 4,4 dolar/libre düzeyindeyken, Ağustos ayında %4,3 artışla ortalama 4,6 dolar/libre düzeyine yükseldi. Trump'ın %50 bakır ithalat vergisi açıklaması, piyasalarda bakır fiyatlarının yükselişinde özellikle etkili oldu. Elektrikli araçlar, veri merkezleri, yenilenebilir enerji altyapısı gibi alanlardaki giderek büyüyen talep, bakır fiyatlarında uzun vadeli yükseliş beklentisini destekliyor.

EKONOMİK BÜYÜME

	Güncel Büyüme Oranı (%)	Önceki Dönem Büyüme Oranı (%)	Güncel Dönem
Hindistan	7,8	7,4	1 Haz 2025
Arjantin	7,6	5,8	1 Haz 2025
Çin	5,2	5,4	1 Haz 2025
Endonezya	5,1	4,9	1 Haz 2025
Türkiye	4,8	2,3	1 Haz 2025
S. Arabistan	3,9	3,4	1 Haz 2025
Brezilya	2,2	2,9	1 Haz 2025
ABD	2	2	1 Haz 2025
Avustralya	1,8	1,4	1 Haz 2025
Euro Bölgesi	1,5	1,6	1 Haz 2025
Kanada	1,2	2,3	1 Haz 2025
Japonya	1,2	1,8	1 Haz 2025
İngiltere	1,2	1,3	1 Haz 2025
Rusya	1,1	1,4	1 Haz 2025
Fransa	0,8	0,6	1 Haz 2025
G. Afrika	0,6	0,8	1 Haz 2025
G. Kore	0,6	0	1 Haz 2025
İtalya	0,4	0,7	1 Haz 2025
Almanya	0,2	0,3	1 Haz 2025
Meksika	0	0,8	1 Haz 2025

- **ABD** ekonomisi 2025 yılı ikinci çeyrekte, ilk çeyrekle aynı düzeyde büyüme kaydetti. İş gücü piyasası hala güçlü bir görünüm sergiliyor ancak faiz oranlarının yüksekliği tüketimi ve yatırımları baskılıyor. Bununla birlikte, Trump'ın getirdiği tarifeleri yarattığı ticari belirsizlikler de büyüme ivmesini baskılıyor.
- **Latin Amerika'da Arjantin** sürpriz bir toparlanma gösterirken, Brezilya büyümedeki ivme kaybıyla daha ılımlı bir görünüm sergiliyor. Meksika'da ise büyümenin durması, özellikle ABD'ye olan ihracat bağımlılığı ve zayıf iç tüketimden kaynaklanıyor.
- **Çin**'de büyüme ikinci çeyrekte ilk çeyreğe kıyasla çok hafif yavaşlasa da güçlü bir görünüm sergilemeye devam ediyor. Özellikle altyapı yatırımları ve ihracat gücünü koruyor. Ancak gayrimenkul sektöründeki borç sorunları ve zayıf iç talep, yılın geri kalanı için risk oluşturuyor.
- **Euro Bölgesi**'nde ekonomik büyüme ikinci çeyrekte az da olsa aşağı yönlü ivmelendi. Sanayi üretimi ve ihracatın zayıf seyri bunda etkili oldu. Özellikle Bölgenin en büyük ekonomisi olan Almanya'nın sanayi üretimindeki düşüş büyümeyi de sınırlıyor.
- **Hindistan** ilk çeyrekten sonra ikinci çeyrekte de güçlü bir büyüme sergiledi. Yüksek iç talep, hizmetler sektöründeki dinamizm ve teknoloji yatırımları, büyümeyi destekleyen ana etkenler oldu.
- **Japonya**'da faiz oranlarının yüksekliği ve küresel talep daralması büyüme ivmesini sınırlıyor.
- **Güney Kore**'de ülke ekonomisinin lokomotifi olan yarı iletken sektöründeki toparlanma yavaş ilerlese de, büyüme ikinci çeyrekte daha iyi bir performans sergiledi.
- **Türkiye**'de ikinci çeyrekte daha iyi bir büyüme performansı gösterdi. İhracat ve iç talepteki artış büyümeyi destekledi; ancak enflasyon ve kur baskısı risk unsurları olmaya devam ediyor

İMALAT PMI ENDEKSİ

	Güncel İmalat PMI	Bir Önceki İmalat PMI	Güncel Dönem
Hindistan	59,3	59,1	1 Ağu 2025
S. Arabistan	56,4	56,3	1 Ağu 2025
ABD	53	49,8	1 Ağu 2025
Avustralya	53	51,3	1 Ağu 2025
Endonezya	51,5	49,2	1 Ağu 2025
Euro Bölgesi	50,7	49,8	1 Ağu 2025
Çin	50,5	49,5	1 Ağu 2025
İtalya	50,4	49,8	1 Ağu 2025
Fransa	50,4	48,2	1 Ağu 2025
Meksika	50,2	49,1	1 Ağu 2025
G. Afrika	50,1	50,3	1 Ağu 2025
Almanya	49,8	49,1	1 Ağu 2025
Japonya	49,7	48,9	1 Ağu 2025
Rusya	48,7	47	1 Ağu 2025
G. Kore	48,3	48	1 Ağu 2025
Kanada	48,3	46,1	1 Ağu 2025
Brezilya	47,7	48,2	1 Ağu 2025
Türkiye	47,3	45,9	1 Ağu 2025
İngiltere	47	48	1 Ağu 2025

Eşik Düzeyin Üzerinde Olan Ülkeler (PMI > 50)

Hindistan, Suudi Arabistan, ABD, Avustralya, Endonezya, Euro Bölgesi, Çin, İtalya, Fransa, Meksika, Güney Afrika

- **Hindistan** konjonktürel olarak küresel imalatın lokomotifi konumunu sürdürüyor. Güçlü iç talep, otomotiv ve tekstil sektörlerinde üretim artışı ve dijitalleşme yatırımları büyümeyi destekliyor.
- **ABD**'de son veriler imalatta toparlanmaya işaret ediyor; özellikle yeni siparişler genişleme eğilimine girdi. Bu toparlanma, PMI endeksinde de dikkat çekici bir artış sağladı.
- **Çin** bir süredir imalatteki zayıflığın ardından tekrar eşik düzey 50'nin üzerine çıktı. İç talepteki canlanma ve devletin teşvik paketleri toparlanmayı destekledi.
- **Avustralya** maden ve enerji ihracatındaki talep sayesinde, imalat da büyüme bölgesinde konumlanıyor.

Eşik Düzeyin Altında olan Ülkeler (PMI < 50)

Almanya, Japonya, Rusya, Güney Kore, Kanada, Brezilya, Türkiye, İngiltere

- **Almanya**, artış kaydetse de hala zayıf görünüm sergiliyor. Özellikle sanayi üretimindeki düşüş ve enerji maliyetleri imalatı büyümeyi sınırlıyor.
- **Japonya**'da yavaşlayan küresel talep ve zayıf yen para birimi, imalatı baskılıyor.
- **Rusya**'da yaptırımlar ve savaş ekonomisi imalat üzerinde olumsuz etkisini sürdürüyor.
- **Güney Kore** ve Kanada'da teknoloji ve otomotiv ihracatında zayıflama üretimi baskılarken faizlerin yüksek kalması da iç talebi sınırlıyor.
- **Türkiye**'de kısmi toparlanma olsa da imalat henüz eşik düzeyin altında seyrediyor. Talep eksikliği ve yüksek finansman maliyetleri üretimi sınırlıyor.
- **İngiltere**'de ticari belirsizlikler ve iç talepteki durgunluk imalatı olumsuz etkiliyor.

MAL İHRACATI

	Güncel İhracat (Milyar \$)	Önceki Dönem İhracat (Milyar \$)	Güncel Dönem
Avrupa Birliği	642	635	1 Haz 2025
Çin	322	325	1 Tem 2025
ABD	180	183	1 Haz 2025
Almanya	148	147	1 Haz 2025
İtalya	63	61	1 Haz 2025
Japonya	63	56	1 Haz 2025
G. Kore	61	60	1 Tem 2025
Fransa	59	53	1 Haz 2025
Meksika	54	55	1 Haz 2025
Kanada	46	45	1 Haz 2025
İngiltere	38	43	1 Haz 2025
Hindistan	37	35	1 Tem 2025
Rusya	33	33	1 Haz 2025
Brezilya	32	29	1 Tem 2025
Avustralya	30	27	1 Haz 2025
Türkiye	25	20	1 Tem 2025
Endonezya	23	25	1 Haz 2025
G. Afrika	9,5	9,7	1 Haz 2025
Arjantin	7,7	7,3	1 Tem 2025
DÜNYA	6.187	6.278	2025-I

- **Dünya** Ticaretinde, jeopolitik gerginlikler, yüksek faiz oranları ve küresel talepteki dalgalanmalar etkili olmaya devam ediyor. Ancak, son aylarda deniz taşımacılığı maliyetlerinde kısmen düşüş gözlemlenmesi, özellikle Asya-Avrupa ve Trans-Pasifik rotalarında maliyet baskısını bir miktar hafifletti ve ihracatçıların rekabet gücünü kısmen artırdı.
- **ABD**'de gündeme gelen yeni tarifeler, ABD'li ihracatçıların rekabet gücünü olumsuz etkilediği için ihracatta kısmi bir daralma kaydedildi. Yıl sonuna kadar sınırlı ekonomik öngörü nedeniyle daralma ivmesi yoğunlaşabilir.
- **Euro Bölgesi**'nde talebin zayıf seyri ihracattaki istikrarı da etkiliyor. ABD'nin planladığı tarifeler, Avrupa ticaretinde belirsizlikleri artırıyor. ABD tarifelerinin getirdiği belirsizlikler ve Çin rekabeti özellikle Almanya'nın ihracatını baskılıyor.
- **Çin**'de ihracat hafif bir ivme kaybetse de güçlü seyrini koruyor. Özellikle, ABD'ye ve Rusya'ya olan ihracat belirsizliklerin etkisiyle sınırlı düzeyde kalıyor.
- **Hindistan**; güçlü ihracat performansı ile dikkat çekmeye devam ediyor. Özellikle tekstil, otomotiv ve bilişim hizmetleri ihracatı ön plana çıkıyor.
- **Japonya**'da Asya pazarlarında talep güçlenmesiyle, ihracattaki daralma yerini artışa bıraktı.
- **Türkiye**'nin Mayıs 2025 ihracatı tarihi aylık rekor kırarak büyüme trendine girmişti. Haziran ayında, aylık bazda kısmi bir daralmanın ardından, Temmuz ayında tekrar yüksek bir ihracat hacmi yakalandı ve yeni bir rekora imza attı. Ancak, tedarik zinciri aksaklıkları ve artan korumacılık eğilimleri tüm dünyada olduğu gibi Türkiye ihracatında da belirsizlikleri artırabilir.

ENFLASYON ORANI

	Güncel Enflasyon Oranı (%)	Bir Önceki Enflasyon Oranı (%)	Güncel Dönem
Arjantin	36,6	39,4	1 Tem 2025
Türkiye	32,9	33,5	1 Ağu 2025
Rusya	8,8	9,4	1 Tem 2025
Brezilya	5,2	5,3	1 Tem 2025
İngiltere	3,8	3,6	1 Tem 2025
Meksika	3,6	3,5	1 Ağu 2025
G. Afrika	3,5	3	1 Tem 2025
Japonya	3,1	3,3	1 Tem 2025
ABD	2,7	2,7	1 Tem 2025
Endonezya	2,3	2,4	1 Ağu 2025
Almanya	2,2	2	1 Ağu 2025
Avustralya	2,1	2,4	1 Haz 2025
S. Arabistan	2,1	2,3	1 Tem 2025
Euro Bölgesi	2,1	2	1 Ağu 2025
G.Kore	1,7	2,1	1 Ağu 2025
Kanada	1,7	1,9	1 Tem 2025
İtalya	1,6	1,7	1 Ağu 2025
Hindistan	1,5	2,1	1 Tem 2025
Fransa	0,9	1	1 Ağu 2025
Çin	0	0,1	1 Tem 2025

- **ABD;** Amerikan Merkez Bankası'nın (FED), faizleri uzun süre yüksek tutması, enflasyonu sınırlamayı başardı. Enflasyonun önümüzdeki aylarda, istenilen düzeye gerilemesi söz konusu olabilir.
- **Euro Bölgesi;** Euro Bölgesi ve Almanya'da kısmi artış olsa da enflasyon hedefe yakın seyrediyor.
- **İngiltere;** enflasyonda hafif artış gözleniyor. Özellikle hizmet sektörü ücret artışları fiyat baskısını tetikliyor.
- **Arjantin;** sıkı para politikası uygulanmasına rağmen kur oynaklığı ve gıda fiyatları baskısı devam ediyor.
- **Türkiye;** enflasyonda hafif düşüş yaşansa da çift haneli enflasyon seyri devam ediyor. Bütçe disiplinine rağmen kur geçişkenliği ve ücret artışları, fiyatları yüksek tutuyor.
- **Rusya, Brezilya, Meksika, Japonya, Güney Kore;** enflasyonu orta düzeyde seyrediyor. Zayıf iç talep ve istikrarlı enerji fiyatları enflasyonu sınırılıyor.
- **Çin;** deflasyonist eğilim dikkat çekici bir düzeye geldi; bu doğrultuda büyüme teşvik paketlerinin henüz fiyatlar genel düzeyi üzerinde etkili olmadığı anlaşılıyor

FAİZ ORANI

	Güncel Faiz Oranı (%)	Önceki Faiz Oranı (%)	Güncel Dönem
Türkiye	40,5	43	1 Eyl 2025
Arjantin	29	29	1 Tem 2025
Rusya	18	20	1 Tem 2025
Brezilya	15	15	1 Tem 2025
Meksika	7,75	8	1 Ağu 2025
G. Afrika	7	7,25	1 Tem 2025
Hindistan	5,5	5,5	1 Ağu 2025
Endonezya	5	5,25	1 Ağu 2025
S. Arabistan	5	5	1 Ağu 2025
ABD	4,5	4,5	1 Tem 2025
İngiltere	4	4,25	1 Ağu 2025
Avustralya	3,6	3,85	1 Ağu 2025
Çin	3	3	1 Ağu 2025
Kanada	2,75	2,75	1 Tem 2025
G. Kore	2,5	2,5	1 Ağu 2025
Euro Bölgesi	2,15	2,15	1 Ağu 2025
Japonya	0,5	0,5	1 Tem 2025

Faiz İndirimi Yapan Ülkeler

Türkiye, Rusya, Meksika, Güney Afrika, Endonezya, İngiltere, Avustralya:

Türkiye’de enflasyonun zirveyi görmesiyle birlikte TCMB kontrollü gevşeme sürecine girmiş ve Temmuz’da 300 baz puan faiz indirimi yapmıştı. Eylül ayı toplantısında politika faizi 250 baz puan daha indirilerek %40,5 seviyesine çekildi. TCMB yaptığı açıklamada, fiyat istikrarı sağlanana kadar sıkı para politikası duruşunun süreceğini ve gerekli görülmesi halinde faiz artırımını dahil ek adımlar atılabileceğini belirtti. Rusya, Meksika, GüneyAfrika, Endonezya, İngiltere, Avustralya’da da faiz indirim kararları dikkat çekti.

Faizi Sabit Tutan Ülkeler

Arjantin, Brezilya, Hindistan, S. Arabistan, ABD, Çin, Kanada, Güney Kore, Euro Bölgesi, Japonya

Genel bir değerlendirmeye, enflasyon ve büyüme arasında hassas denge politikası sebebiyle, faiz sabit bırakılıyor. ABD Merkez Bankası (FED) enflasyon %2,7 civarında seyrettiği için temkinli bir politika izliyor. Ancak, Eylül ve sonrası için faiz indirim beklentisi güçlü görünmeye devam ediyor. Çin için de son çeyrek için parasal gevşeme ve faiz indirim beklentisi var ancak deflasyonist eğilim politika değişikliğine sebep olabilir. Avrupa Merkez Bankası (ECB) ise, önceki aylardaki faiz indirimlerinden sonra, temkinli bir politika izlemeye devam ediyor.

İŞSİZLİK VE İSTİHDAM

	Güncel İşsizlik Oranı (%)	Önceki Dönem İşsizlik Oranı (%)	Güncel Dönem
G. Afrika	33,2	32,9	1 Haz 2025
Türkiye	8	8,4	1 Tem 2025
Arjantin	7,9	6,4	1 Mar 2025
Fransa	7,5	7,5	1 Haz 2025
Kanada	7,1	6,9	1 Ağu 2025
Almanya	6,3	6,3	1 Ağu 2025
Euro Bölgesi	6,2	6,3	1 Tem 2025
İtalya	6	6,3	1 Tem 2025
Brezilya	5,8	6,2	1 Haz 2025
Hindistan	5,2	5,6	1 Tem 2025
Çin	5,2	5	1 Tem 2025
Endonezya	4,8	4,9	1 Mar 2025
İngiltere	4,7	4,7	1 Haz 2025
ABD	4,3	4,2	1 Ağu 2025
Avustralya	4,2	4,3	1 Tem 2025
S. Arabistan	2,8	3,5	1 Mar 2025
Meksika	2,8	2,7	1 Tem 2025
G. Kore	2,6	2,5	1 Ağu 2025
Japonya	2,3	2,5	1 Tem 2025
Rusya	2,2	2,2	1 Tem 2025

- **ABD** işsizlik oranı Ağustos'ta %4,3 oranıyla, Temmuz'dan kısmen yükseldi. Söz konusu veri itibarıyla, tam istihdam sınırında olan ABD'de %4,0 %4,3 bandında seyreden işsizlik, istikrarlı ekonomi sinyali verse de 2025 yazı boyunca iş piyasasının olağandan daha zayıf bir görünüm sergilediği anlaşıyor. Bu bağlamda, FED'in faiz indirimi kararlarını destekleyecek unsurlar artıyor.
- **Euro Bölgesi'**nde Temmuz'da işsizlik %6,2'ye geriledi. Ancak, genç işsizlik oranı %13,9 ile yüksek seyrediyor. Veriler, özellikle Almanya'da ve İtalya'da işgücü piyasasında yavaş da olsa olumlu ivmelenmeye işaret ediyor.
- **Çin**, 2025 için yaklaşık %5,5'lik işsizlik hedefi ve 12 milyon yeni kentsel iş yaratma planını açıklamıştı. Genç işsizlik oranında geçen aylarda kısmi bir gerileme kaydedildi ve bu durum hükümetin istihdamı destekleme taahhüdünün sonuçlarından biri olarak değerlendirildi. Ancak Temmuz'daki yeni yükseliş, özellikle genç işgücü için istihdam baskısının sürdüğünü gösteriyor.
- **Türkiye'**de 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2025 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 164 bin kişi azalarak 2 milyon 828 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,4 puan azalarak %8,0 seviyesinde kaydedildi. İşsizlik oranı erkeklerde %6,5 iken kadınlarda %10,9 oranında gerçekleşti.

BORSA ENDEKSLERİ

	Ağustos 2025 (%)	Temmuz 2025 (%)
Çin-Shanghai50	7,2	2,4
Brezilya-IBX50	6,2	-3,9
Rusya-RTSI	6,1	-6,2
Türkiye-BİST 100	5,1	7,9
Kanada-S&P/TSX	4,8	1,5
Japonya-Nikkei225	4	1,4
Güney Afrika-JSE40	3,8	2,3
Endonezya-JKSE	3,8	2,3
ABD-Dow Jones	3,2	0,08
İtalya-IT40	2,9	3,2
Avustralya-S&P/ASPX200	2,6	2,4
ABD-S&P 500	1,9	2,2
Meksika-FITSE	1,8	-0,6
İngiltere-FITSE100	0,6	4,2
Almanya-DAX	-0,7	0,6
Fransa-CAC40	-0,9	1,4
Hindistan-Nifty50	-1,4	-2,9
S. Arabistan-TASI	-2,1	-2,2
Güney Kore-Kospi50	-1,8	6,4
Arjantin-S&P Merval	-14,4	16,3

Ağustos 2025'te birçok borsa pozitif getiri sağladı; özellikle Asya ve Latin Amerika piyasalarında güçlü yükselişler dikkat çekti. Temmuz ayında sert düşüş yaşayan bazı endeksler Ağustos'ta toparlandı, ancak Avrupa ve bazı gelişen piyasalardaki ülkeler negatif bölgede kaldı.

- **En Güçlü Performans Gösterenler: Çin–Shangai50:** Endeks Ağustos'ta ivmeyi güçlendirdi. Çin hükümetinin teşvik paketleri ve faiz indirim beklentileri bu yükselişi destekledi. Brezilya–IBX50: Temmuz ayındaki kaybın ardından dikkat çekici bir toparlanma kaydedildi. Emtia fiyatlarındaki artış ve iç talepteki toparlanmada bunda etkili oldu.
- **Rusya–RTSI:** Enerji fiyatlarının yükselişi ve rubledeki istikrar toparlanmada rol oynadı. Türkiye–BIST 100: Temmuz'dan sonra Ağustos'ta da endeks pozitif ivmesini korudu. Yabancı yatırımcı girişleri ve bilanço endeksi destekleyici oldu.
- **Orta Düzeyde Artış Gösterenler:** Kanada–S&P/TSX, Japonya–Nikkei225, Güney Afrika–JSE40 ve Endonezya–JKSE gibi endeksler istikrarlı büyüme sergiledi. ABD Dow Jones ve S&P 500) endeksleri hafif ama pozitif kazançlar elde etti.
- **Negatif Bölgede Kalanlar:** Arjantin–S&P Merval endeksi Temmuz'daki dikkat çekici yükseliş sonrası Ağustos'ta geriledi. Politik belirsizlikler ve para birimindeki oynaklık gerilemede etkili oldu. Suudi Arabistan–TASI ve Güney Kore–Kospi50 endeksleri de düşüş kaydetti. Almanya–DAX, Fransa–CAC40 ve Hindistan–Nifty50 gibi Avrupa ve Asya endeksleri hafif negatif bölgede yer aldı.

TÜRKİYE –ABD İHRACATI

SEKTÖR	Ağustos 2025 (Bin \$)			Ocak-Ağustos 2025 (Bin \$)		
	2024	2025	Değişim (%)	2024	2025	Değişim (%)
Otomotiv Endüstrisi	97.438	100.946	%3,6	775.352	813.364	%4,9
Elektrik ve Elektronik	59.179	95.529	%61,4	486.374	702.987	%44,5
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	112.555	90.905	%-19,2	1.091.250	780.245	%-28,5
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	87.049	78.497	%-9,8	566.561	558.784	%-1,4
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mam.	56.442	78.115	%38,4	426.174	571.042	%34,0
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	54.214	60.701	%12,0	457.648	479.052	%4,7
Hali	60.610	57.713	%-4,8	522.710	462.917	%-11,4
Makine ve Aksamları	68.051	43.366	%-36,3	489.720	417.639	%-14,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	44.862	43.011	%-4,1	385.271	409.917	%6,4
Tekstil ve Hammaddeleri	47.521	42.751	%-10,0	353.676	332.995	%-5,8
Madencilik Ürünleri	45.162	42.649	%-5,6	332.080	359.806	%8,3
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	32.470	34.287	%5,6	248.946	263.387	%5,8
Mücevher	67.596	29.019	%-57,1	442.962	322.069	%-27,3
Meyve Sebze Mamulleri	35.567	25.967	%-27,0	276.774	240.564	%-13,1
Çelik	47.727	23.689	%-50,4	473.210	346.349	%-26,8
İklimlendirme Sanayii	21.490	17.210	%-19,9	138.014	156.582	%13,5
Kuru Meyve ve Mamulleri	13.542	11.656	%-13,9	109.106	131.083	%20,1
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	13.628	9.603	%-29,5	87.379	102.067	%16,8
Deri ve Deri Mamulleri	11.272	9.373	%-16,8	44.991	50.544	%12,3
Tütün	5.182	7.377	%42,3	70.876	84.133	%18,7
Zeytin ve Zeytinyağı	19.795	5.285	%-73,3	123.638	74.178	%-40,0
Yaş Meyve ve Sebze	1.283	2.485	%93,7	10.109	14.808	%46,5
Gemi, Yat ve Hizmetleri	7.024	1.689	%-76,0	24.899	117.088	%370,2
Fındık ve Mamulleri	2.761	1.285	%-53,4	25.104	21.895	%-12,8
Süs Bitkileri ve Mamulleri	116	99	%-14,6	1.141	878	%-23,0
TOPLAM	1.012.533	913.206	-	7.963.968	7.814.374	-

*TİM, sektörel ihracat verileri dikkate alınmıştır

Sektörel bazda veriler dikkate alındığında;

- **Türkiye ABD'ye 2025 yılı Ağustos ayında** 913 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. Ağustos ayında en çok ihracat tutarına sahip ilk 5 sektör sırasıyla; Otomotiv Endüstrisi, Elektrik ve Elektronik, Kimyevi Maddeler ve Mamulleri, Hazırgiyim ve Konfeksiyon, Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri oldu.
- **Türkiye ABD'ye 2025 yılı Ocak-Ağustos döneminde** toplam 7,8 milyar dolar ihracat gerçekleştirdi. Ocak-Ağustos döneminde en çok ihracat tutarına sahip ilk 5 sektör sırasıyla; Otomotiv Endüstrisi, Kimyevi Maddeler ve Mamulleri, Elektrik ve Elektronik, Hububat- Bakliyat-Yağlı Tohumlar ve Mamulleri ve Hazırgiyim ve Konfeksiyon oldu.

Ocak-Ağustos döneminde ABD'ye en çok ihracat gerçekleştiren ilk 5 il sırasıyla; İstanbul, İzmir, Gaziantep, Ankara ve Kocaeli oldu.

KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

Global İmalat PMI (Purchasing Managers' Index – Satın Alma Yöneticileri Endeksi), dünya genelindeki imalat sektörünün ekonomik sağlığını ve eğilimlerini ölçen önemli bir ekonomik göstergedir. Üretici firmaların yöneticilerine sorulan anketlerle oluşturulan bir göstergedir. Bu anketlerde üretim, yeni siparişler, istihdam, tedarik süresi ve stok durumları gibi alt başlıklarda değerlendirme yapılır. Endeks değeri, 50.0 üzerinde ise İmalat sektöründe büyümeye, 50.0 altında ise imalat sektöründe daralmaya işaret etmektedir.

Baltık Kuru Yük Endeksi (Baltic Dry Index – BDI), küresel deniz taşımacılığındaki kuru yük taşıma maliyetlerini ölçen önemli ve öncü bir ekonomik göstergedir. demir cevheri, kömür, tahıl, boksit, gübre gibi dökme kuru yüklerin dünya genelinde deniz yoluyla taşınmasının maliyetini gösteren bir endekstir. Küresel ticaret yollarında faaliyet gösteren farklı boyuttaki gemilerin navlun ücretlerinin ortalamasına göre hesaplanır. BDI'nin yükselmesi veya düşmesi, küresel ticaretin ve üretimin sağlığı hakkında önemli sinyaller verir. Eğer endeks yükseliyorsa, küresel ticarete talebin arttığını ve ticaret hacminin yükseldiğini, eğer endeks düşüyorsa, küresel ticarete talebin daraldığını ve ticaret hacminin azaldığını gösterir.

CPB Dünya Ticaret Hacmi Endeksi, küresel mal ticaretinin hacmindeki değişimleri izleyen önemli bir ekonomik göstergedir. Bu endeks, dünya ekonomisinin genel sağlığı hakkında dönemsel ve yapısal bilgiler sağlar. Endeks, dünyanın farklı bölgeleri arasındaki mal ticaretinin fiziksel hacmini ölçmektedir. Ticaret hacmindeki artış: Küresel üretimde ve ticarete artışa işaret eder. Ticaret hacmindeki azalma: Küresel üretimde ve ticarete zayıflamaya, durgunluğa işaret eder.

MSCI Dünya Endeksi (MSCI World Index), dünya genelindeki gelişmiş ülkelerin hisse senetlerini temsil eden, küresel ölçekte en çok takip edilen borsa endekslerinden biridir. Uluslararası yatırımcılar için piyasa performansını ölçme, karşılaştırma ve portföy oluşturma gibi birçok amaçla kullanılır. Morgan Stanley Capital International) tarafından hesaplanır ve 23 gelişmiş ülkedeki (ABD, Almanya, Japonya, Fransa, İngiltere vb.) büyük ve orta ölçekli şirketlerin hisselerini içerir.

FAO Küresel Gıda Fiyatları Endeksi (FAO FoodPrice Index), dünya genelindeki temel gıda ürünlerinin uluslararası piyasalardaki fiyat değişimlerini izlemek için oluşturulmuş bir göstergedir. Özellikle gıda güvenliği, enflasyon ve tarımsal ticaret analizlerinde öncü bir gösterge olarak kullanılır. FAO (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü) tarafından her ay yayımlanır. Dünya çapındaki en önemli tarım ve gıda ürünlerinin fiyatlarının uluslararası piyasalardaki ortalamalarını izler.

Yararlanılan Kaynaklar:

Raporda, G20 ülkeleri ve her bir ülke için açıklanan son veri baz alınmaktadır.

- IMF
- World Bank
- OECD
- United Nations
- Markit PMI
- CPB
- Reuters
- Bloomberg
- Trading Economics
- Investing.com
- Vecteezy

YASAL UYARI

Bu rapor kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı bulunmamaktadır.

ATIC

AMERİKAN TÜRK TİCARET & YATIRIM KONSEYİ

ISO 9001:2015

Kalite Yönetim Sistemi

ISO 26000:2021

Sosyal Sorumluluk Yön. Sistemi

ISO 14001:2015

Çevre Yönetimi Sistemi

ISO 20121:2014

Etkinlik Sürdürülebilirliği

ISO 31000:2018

Kurumsal Riskl Yön. Sistemi

ISO 28000:2007

Tedarik Zinciri Güvenliği

ISO 29990:2010

Eğitim kurumları Yönetim Sis.

ISO 37001:2016

Yolsuzlukla Mücadele Yön. Sis.

ISO 10002:2018

Müşteri Memnuniyeti

Web : www.aticturkiye.org

Mail : atic@aticturkiye.org

Social Media :

@aticturkey

aticturkiye

atictv